Zespół Szkół w Lubominie

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Dyrektora Zespołu Szkół w Lubominie
nr 16/2026

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WTARGNIĘCIA NA TEREN ZESPOŁU SZKÓŁ W LUBOMINIE (SZKOŁY/PRZEDSZKOLA) OBCEJ OSOBY POSIADAJĄCEJ BROŃ LUB INNE NIEBEZPIECZNE NARZĘDZIA

PROCEDURA BEZPIECZEŃSTWA „AZYL”

Dokument został opracowany na podstawie wytycznych Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Policji – Centrum Prewencji Terrorystycznej ABW dotyczących zasad zachowania w sytuacjach zagrożenia terrorystycznego i incydentów przemocowych w placówkach oświatowych.

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 820 ze zm.): art. 68 ust. 1 pkt 6 – zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków,
- rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.),
- ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (tj. Dz.U. z 2025 r. poz. 194 ze zm.).

CEL PROCEDURY:

Celem procedury jest wskazanie zasad postępowania pracowników Zespołu Szkół w Lubominie (przedszkola/szkoły) w przypadku wtargnięcia na teren placówki obcej osoby posiadającej broń palną, noże, materiały wybuchowe lub inne niebezpieczne narzędzia, a także zminimalizowanie ryzyka utraty życia i zdrowia dzieci/uczniów oraz personelu.

ZAKRES PROCEDURY:

Priorytetem w procedurze jest ochrona życia i zdrowia uczniów oraz pracowników poprzez natychmiastową izolację (barykadowanie, procedura „AZYL”), deeskalację zagrożenia oraz niezwłoczne powiadomienie służb ratunkowych.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:

- Nauczyciele, świadomi swojej odpowiedzialności za życie i zdrowie powierzonych opiece uczniów/dzieci, zobowiązani są do postępowania zgodnie z wytycznymi niniejszej procedury w przypadku wtargnięcia na teren placówki obcej osoby, posiadającej broń palną, noże, materiały wybuchowe lub inne niebezpieczne narzędzia.
- Pracownicy obsługi ponoszą współodpowiedzialność za bezpieczeństwo uczniów/dzieci w szkole/przedszkolu, zwracają uwagę na polecenia nauczyciela w sytuacji wtargnięcia na teren placówki obcej osoby posiadającej broń palną, noże, materiały wybuchowe lub inne niebezpieczne narzędzia, a także pomagają nauczycielom w ochronie zagrożonego życia i zdrowia uczniów.

Sposób prezentacji procedury:

1) Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej szkoły.
2) Zapoznanie rodziców/opiekunów z obowiązującymi w szkole/przedszkolu procedurami na spotkaniach organizacyjnych we wrześniu każdego roku.
3) Udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń w szkole/przedszkolu.
4) Zapoznanie wszystkich pracowników szkoły z treścią procedury.
5) Wszelkich zmian w opracowanych procedurach może dokonać z własnej inicjatywy lub na wniosek rady pedagogicznej dyrektor szkoły. Wnioskodawcą zmian może być również rada rodziców. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.
6) Zasady wchodzą w życie z dniem: **02.11.2026 r.**

OPIS PROCEDURY

ZASADY NADRZĘDNE

Procedura opiera się na schemacie „4U": „UWAŻAJ – UCIEKAJ – UKRYJ SIĘ – UDAREMNIJ ATAK". Priorytetem w procedurze jest natychmiastowa izolacja (zamknięcie klas, zabarykadowanie, ewakuacja) i natychmiastowe wezwanie policji.

PAMIĘTAJ:

Unikaj konfrontacji! Nie zbliżaj się do napastnika.

Nie próbuj samodzielnie rozbrajać sprawcy!

Słuchaj służb! Bezwzględnie wykonuj polecenia ratowników i policji.

STOSOWANY SYGNAŁ ALARMOWY „AZYL”:

Potrójny, długi sygnał dzwonka lub komunikat głosowy: „ALARM – ZAGROŻENIE Z ZEWNĄTRZ!”. Sygnał ten różni się od alarmu przeciwpożarowego.

PAMIĘTAJ:

W przypadku ataku z użyciem broni lub niebezpiecznego narzędzia NIE STOSUJE SIĘ standardowej ewakuacji na zewnątrz (np. jak podczas pożaru), chyba że napastnik znajduje się w zupełnie innej części budynku, a droga ucieczki jest całkowicie bezpieczna.

SZCZEGÓŁOWY SCHEMAT DZIAŁANIA

SCHEMAT DZIAŁANIA PIERWSZEGO PRACOWNIKA, KTÓRY ZAUWAŻYŁ NAPASTNIKA (OSOBĘ POSIADAJĄCĄ BROŃ PALNĄ, NOŻE, MATERIAŁY WYBUCHOWE LUB INNE NIEBEZPIECZNE NARZĘDZIA):

KROK 1. PIERWSZA REAKCJA – UWAŻAJ!

KROK 2. NIEZWŁOCZNIE WYCOFAJ SIĘ w bezpieczne miejsce.

KROK 3. ZABLOKUJ WEJŚCIE DO BUDYNKU – jeśli to możliwe i bezpieczne.

KROK 4. URUCHOM WEWNĘTRZNY SYGNAŁ ALARMOWY „AZYL”.

KROK 5. POWIADOM DYREKCJĘ ORAZ SŁUŻBY RATUNKOWE (ZADZWOŃ NA NUMER 112).

SCHEMAT DZIAŁANIA NAUCZYCIELI i PERSONELU – SCHEMAT 4U:

Schemat „4U” ma pomóc w zapamiętaniu podstawowych zasad. Nie jest sztywną sekwencją czynności. Należy wybierać działania odpowiednie do aktualnej sytuacji.

KROK 1. UWAŻAJ!

Jeśli zauważysz na terenie szkoły/przedszkola obcą osobę posiadającą broń palną, noże, materiały wybuchowe itp., która stanowi zagrożenie dla życia i zdrowia ucznia/dziecka, **podejmij działania:**

1) **ROZPOZNAJ ZAGROŻENIE** (sytuację i lokalizację zagrożenia), zachowując spokój.
2) **OCEŃ ZAGROŻENIE**, np. pozostań w bezpiecznym miejscu z uczniami/dziećmi.

3) **ZBIERAJ INFORMACJE**, jeśli możesz bezpiecznie je uzyskać (bez wychodzenia na korytarz).
4) **WYBIERAJ OPTYMALNĄ OPCJĘ,** np. decyduj o UCIECZCE (gdy droga wolna) lub UKRYCIU/ZABARYKADOWANIU (gdy zagrożenie jest blisko).
5) **POWIADOM DYREKCJĘ**, przekazuj zgłoszenie, jeśli nie opóźnia to ewakuacji lub ukrycia.
6) **WEZWIJ POMOC**, gdy tylko będzie to bezpieczne, dzwoń pod numer alarmowy, wyraźnie zaznaczając: „Intruz z ostrym/niebezpiecznym narzędziem".

ZAKAZY:

1) **NIE** pozwól napastnikowi zbliżyć się do uczniów/dzieci ani do siebie.
2) **NIE** podchodź do napastnika, by sprawdzić jego zamiar lub go śledzić.
3) **NIE** narażaj uczniów/dzieci, nie wysyłaj ich poza salę w żadnym celu.
4) **NIE** powielaj plotek, przekazuj tylko potwierdzone informacje.
5) **NIE** wychodź na korytarz, aby sprawdzić sytuację, nie podchodź do sprawcy pod żadnym pozorem.

KROK 2. UCIEKAJ!

Gdy droga ucieczki jest dostępna i bezpieczna, nauczyciel (pracownik) reaguje natychmiast – ewakuuje uczniów/dzieci najkrótszą i bezpieczną drogą poza budynek (z dala od źródła zagrożenia).

PODEJMIJ DZIAŁANIA:

1) **EWAKUUJ GRUPĘ NAJKRÓTSZĄ, BEZPIECZNĄ DROGĄ** poza budynek w kierunku przeciwnym do źródła zagrożenia (nie kieruj się ślepo do wyjścia głównego).
2) **WYDAJ JASNE KOMENDY (NP. „ZA MNĄ!", „NIE ZATRZYMUJEMY SIĘ!"):**
   - używaj krótkich poleceń,
   - trzymaj grupę razem – dopilnuj, aby nikt się nie oddalił,
   - po dotarciu w bezpieczne miejsce sprawdź obecność (stan liczbowy) uczniów/dzieci i wezwij służby.
3) **ZGŁOŚ SYTUACJĘ SŁUŻBOM** – poinformuj dyrekcję i policję/straż o lokalizacji grupy oraz o osobach, które odłączyły się lub które mogły zostać w innym miejscu.

ZAKAZY:

1) **NIE** zatrzymuj się i nie pozwól na postoje.
2) **NIE** wracaj po pozostawione rzeczy osobiste (plecaki, telefony czy inne przedmioty).
3) **NIE** pozwalaj nikomu na samowolne oddalanie się od grupy.

4) **NIE** wracaj w strefę zagrożenia po brakujące osoby (zgłoś ich ostatnią pozycję służbom).

KROK 3. UKRYJ SIĘ / ZABARYKADUJ!

Gdy ucieczka jest niemożliwa lub nie jest bezpieczna, nauczyciel lub pracownik szkoły/przedszkola stosuje zasadę: UKRYJ SIĘ / ZABARYKADUJ!

PODEJMIJ DZIAŁANIA:

1. **ZABEZPIECZ SALĘ/KLASĘ:**
   1) **Natychmiast zamknij drzwi sali/klasy na klucz** od wewnątrz.
   2) **Zabarykaduj wejście (drzwi)** ciężkimi meblami (biurka, szafy).
   3) **Opuść rolety, wyłącz światło, wycisz sygnały**, również te w telefonach komórkowych (w tym wibracje).
2. **CHROŃ UCZNIÓW/DZIECI:**
   1) Poleć uczniom/dzieciom, by wszyscy położyli się na podłodze, z dala od okien i drzwi (najlepiej np. pod ścianą, za szafami).
   2) Nakazuj uczniom/dzieciom bezwzględną ciszę oraz całkowity brak ruchu.
3. **POWIADOM SŁUŻBY:**
   1) Wezwij pomoc (pod numerem 112) oraz powiadom dyrekcję.
   2) Podaj zwięzłe i sprawdzone informacje: swoją dokładną lokalizację w budynku, liczbę przebywających osób oraz – jeśli to możliwe – sytuację wokół sali

4. OCZEKUJ W UKRYCIU NA POMOC:

1) Pozostań na miejscu z uczniami/dziećmi do czasu przybycia służb ratunkowych.
2) Nie otwieraj drzwi nikomu – nawet osobie podającej się za policjanta, dopóki alarm nie zostanie oficjalnie odwołany lub drzwi nie zostaną wyważone przez pododdział antyterrorystyczny.

ZAKAZY:

1) **NIE** otwieraj drzwi, nie wyglądaj na korytarz w celu sprawdzenia sytuacji.
2) **NIE** wysyłaj uczniów/dzieci na zewnątrz – zakazane jest opuszczanie pomieszczenia przez kogokolwiek z grupy.
3) **NIE** opuszczaj schronienia na podstawie niepotwierdzonych informacji; reaguj tylko na komunikaty służb lub bezpośrednie zagrożenie.

KROK 4. UDAREMNIJ ATAK!

Działanie wyłącznie w ostateczności!

Nauczyciel (pracownik) szkoły/przedszkola podejmuje walkę z napastnikiem tylko w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia, gdy ucieczka i ukrycie okazały się nieskuteczne. Głównym zadaniem jest zawsze ochrona życia, unikanie kontaktu z agresorem i bezpieczne wezwanie pomocy.

PODEJMIJ DZIAŁANIA:

1) **W CELU OCHRONY ŻYCIA DZIAŁAJ BEZWZGLĘDNIE, ZDECYDOWANIE I ZESPOŁOWO,** oceniając sytuację w kontekście bezpośredniego zagrożenia i realnie dostępnych możliwości.
2) **WYKORZYSTUJ DO OBRONY DOSTĘPNE PRZEDMIOTY** (gaśnicę, krzesło, nożyczki, ciężki przedmiot).
3) **DĄŻ DO ODEPCHNIĘCIA, DEZORIENTACJI LUB OBEZWŁADNIENIA AGRESORA**, aby umożliwić ucieczkę grupie.

ZAKAZ: NIE próbuj odbierać broni ani obezwładniać napastnika, jeśli da się tego uniknąć.

POWIADOMIENIE SŁUŻB RATUNKOWYCH I WSPÓŁPRACA Z NIMI

Gdy tylko sytuacja na to pozwoli, a osoba zgłaszająca znajdzie się w bezpiecznym miejscu, powinna zadzwonić pod numer alarmowy 112.

SCHEMAT ZGŁOSZENIA NA NUMER 112:

PODAJ:

- lokalizację – miejsce pobytu, gdzie się znajdujesz (dokładny adres szkoły/przedszkola),
- opis zdarzenia – miejsce występowania zagrożenia, np. część budynku, piętro, korytarz lub sala,
- rodzaj zagrożenia – opis osoby lub przedmiotu, o ile informacje te są znane (opis napastnika, liczba agresorów, w co są uzbrojeni),
- przybliżoną liczbę narażonych osób – informację o osobach poszkodowanych (rannych lub wymagających pomocy),
- miejsce pobytu nauczyciela i uczniów,
- inne informacje, o które poprosi operator – nie rozłączaj się, dopóki dyspozytor nie wyda takiego polecenia.

NALEŻY:

- mówić opanowanym głosem, podawać tylko sprawdzone fakty bez domysłów,
- precyzyjnie odpowiadać na pytania operatora i natychmiast wykonać jego instrukcje,

- pod żadnym pozorem nie wracać samodzielnie do budynku ani w strefę zagrożenia.

POSTĘPOWANIE PODCZAS WEJŚCIA POLICJI / SŁUŻB RATUNKOWYCH

Podczas szturmu lub wkraczania pododdziałów policji należy:

- bezwarunkowo wykonywać wszystkie polecenia wydawane przez policję,
- trzymać w górze dłonie, tak aby widać było, że nic w nich nie ma.

ZAKAZY:

1) **NIE** biegnij w stronę funkcjonariuszy i nie rób gwałtownych ruchów.
2) **NIE** chwytaj funkcjonariuszy, nie zadawaj pytań.

SCHEMAT DZIAŁANIA DYREKTORA I PERSONELU PO OPANOWANIU SYTUACJI

Po zakończeniu bezpośredniego zagrożenia i zabezpieczeniu terenu przez policję należy:

- **sprawdzić, czy uczniowie/dzieci pozostający pod opieką nauczyciela są bezpieczni** i czy ktoś nie wymaga pilnej pomocy medycznej,
- **udzielić pierwszej pomocy poszkodowanym**,
- **zweryfikować obecność uczniów/dzieci** – nauczyciele sporządzają listy obecności uczniów/dzieci,
- **zorganizować pomoc psychologiczno-pedagogiczną** – powiadomić zespół psychologów poradni psychologiczno-pedagogicznej, powołać sztab kryzysowy, zwrócić uwagę na reakcje stresowe, zwłaszcza u osób bezpośrednio zagrożonych, poszkodowanych lub będących świadkami zdarzenia,
- **wydać oficjalny komunikat dla rodziców** (dyrektor lub wicedyrektor) – trzeba przekazywać uczniom i rodzicom wyłącznie sprawdzone informacje, zgodnie z ustaleniami szkoły/przedszkola i właściwych służb,
- **bezpieczne przekazać uczniów/dzieci rodzicom/opiekunom prawnym**,
- **zabezpieczyć ślady i współpracować z policją**.

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

W szkole/przedszkolu obowiązują następujące procedury wejścia do budynku:

1) **Kontrola dostępu** – drzwi wejściowe do szkoły/przedszkola zamykane są monitorowane (pracownik dyżurujący).

2) **Rejestracja gości** – każda osoba z zewnątrz przybywająca do szkoły/przedszkola ma obowiązek zgłoszenia się w sekretariacie.
3) **Szkolenia i ćwiczenia** – co najmniej raz w roku przeprowadzany jest instruktaż dla personelu oraz próbny alarm dotyczący zagrożeń innych niż pożar.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1) Treść procedury podlega okresowej analizie i aktualizacji, w szczególności po zmianie przepisów prawa, zaleceń właściwych organów lub po wystąpieniu zdarzenia, które wskazuje na potrzebę jej zmiany.
2) Procedura wchodzi w życie na podstawie zarządzenia Dyrektora Zespołu Szkół w Lubominie nr 16/2026 z dnia 30.10.2026 r.